

Nait Soez'n

gratis!

UITGAVE VAN DE GRONINGER STUDENTENBOND

apr/mei 1977

6^e jaargang no. 6/7

50 ct

VERKIEZINGSNUMMER

goed onderwijs voor iedereen

voor een democratische universiteit

De Wet Universitaire Bestuursher-
vorming voorziet in het topbe-
stuur van de Universiteit d.m.v.
de universiteitsraad. Ook dit jaar
worden er weer verkiezingen ge-
houden, waarbij de gehele U-raad
zal worden. Binnenkort kan je een
stemformulier in de bus verwach-
ten, wat je ingevuld weer naar de Un-
iversiteit terug moet sturen.
Voor de GSB zijn deze verkiezingen
van het grootste belang. Een sterke
positie in de U-raad betekent dat de
GSB optimaal de belangen van de stu-
denten kan behartigen. De GSB heeft
de afgelopen jaren door haar acties
en haar radenwerk in sterke mate kun-
nen helpen het beleid van de univer-
siteit te bepalen. De GSB gaat de
verantwoordelijkheid voor een goede
en democratische universiteit niet uit
de weg; wat mag blijken uit al de
acties die zij organiseert. In februar-
i jl. was het de GSB die in de fakul-
teiten en in de U-raad de standpunten

vervoerde zoals die leefden bij het
merendeel van de universitaire gemeen-
schap. Toen stonden onderwijs en on-
derzoek en de voorzieningen op het
spel. Maar niet alleen de kwaliteit,
ook de toegankelijkheid van het onder-
wijs is in het geding. "Sta op je on-
derwijs" geldt ook voor scholieren,
die recht hebben op een vervolgoplei-
ding. De GSB-fractie heeft daarom ge-
pleit voor ophef van de capacitei-
ten, én tegelijkertijd voor meer per-
soneel voor de -bedreigde richtingen.
Gebrek aan personeel en middelen
vormt ook een gevaar voor de, meest
vijf-jarige, herprogrammeringsvoor-
stellen. Het spreekt vanzelf dat de GSB
die, door de subakulteiten opgestel-
de programma's zal verdiepen.
En bij al deze zaken, ook waar
de werkgelegenheid in de provincie,
de rechtspositie en het voorzienin-
genpeil aan de orde zijn, vecht de
GSB vaak het Haagse W.O.-beleid aan.
Niet omdat de GSB zich oot tot taak

in dit nummer:

Pagina 3:

In verband met de naaderende uni-
versiteitsraadverkiezingen, had
Nait Soez'n een gesprek met de
nummer 1 op de algemene lijst,
en tevens kandidaat fractievoor-
zitter voor de GSB, Kees van der
Helm

Pagina 5:

Een her'ziener' en in mei komt.
de subsidie op de stijging van de
servicekosten in de U-raad

Pagina 7:

Staatssecretaris Klein doet in
een gesprek met het LOG een aantal
tegenacties mbt het studen-
teninkomen.....
Wordt het Indonesië-project van
rector-magnificus Jansen nu aan
toen eindelijk behandeld?
Onderzoek naar werkzaamheden stu-
dentassistenten afgerond; de eisen
van de vakbonden en de student-
assistentencomitee's blijken ge-
rechtvaardigd.....

Pagina 8 en 9:

"In het naden ligt het verleden,
in het nu wat worden zal". Onder
deze titel schreef Bertie Merw
naar aanleiding van de vierde en
vijfde met een uitgebreid artikel
over het studentenverzet in de
Tweede Wereldoorlog.....

Pagina 11:

West-Duitsland en Zuid-Afrika,
het eerste deel van een serie van
twee delen over de handelsbetrek-
kingen van deze twee landen....

heeft gesteld, doch omdat haar in-
ziens dat beleid strijdig is met
het belang van een goede en demokra-
tische universiteit.
Daarvoor heeft de GSB zich
konsekvent ingezet. Eveneens is de
GSB als vakbond overal op de fakul-
teiten actief en zet zij zich steeds
in voor verbetering van het onderwijs.
Op de GSB stemmen bij de komende ver-
kiezingen, betekent stemmen op een
organisatie waarop je kan bouwen.
Een organisatie die zich nu al zes
jaar in en buiten de U-Raad inzet
voor een progressief onderwijsbeleid.
De verkiezingscampagne kost de GSB
veel geld. Daarom is door de GSB een
steunfonds voor de verkiezingen in
het leven geroepen.
Ondersteun de GSB met je stem en door
een bijdrage voor het verkiezings-
fonds.
STA OP JE ONDERWIJS; STEM GSB

Vrijdag 29 april, half vijf Grote Markt

GROOT SPEKTAKEL

Op Vrijdag 29 april is er op de Grote Markt om ± 16.30 uur een groot spektakel te verwachten. Optredens zullen er dan o.a. zijn van een Big Band, koperblazers en trommelaars, koor en orkest van het stedelijk conservatorium, m.m.v. leien van amateurkoren en het Noordelijk Philharmonisch Orkest. Jan Lameris, een van de organisatoren legt uit waarom deze manifestatie gehouden wordt: "Begin dit jaar kreeg het conservatorium in Groningen vanuit Den Haag bericht dat de nieuwbouw, die dit jaar zou beginnen, voor 2 à 3 jaar is uitgesteld vanwege de bezuiniging op de scholenbouw met zo'n 90 miljoen. Als je echter bedenkt dat per 1 september a.s. er 36 lokalen tekort zullen zijn, en dat van de nu gebruikte 35 lokalen er eigenlijk maar 13 geschikt zijn, begrijp je wel dat het conservatorium een nieuw gebouw nodig heeft. Begin mei gaan we als conserva-

torium naar Den Haag om over deze nieuwbouw te praten, en om dat te ondersteunen organiseren we deze manifestatie". Daarnaast kan dan in het algemeen nog gesteld worden dat het er met de culturele voorzieningen in de stad niet zo best voorstaat. De academie voor beeldende kunsten, 'minerva', verkeert ook in ruimte nood, de schouwburg is buiten werking gesteld vanwege een langdurige renovatie het cultuurcentrum 'de Oosterpoort' draait met een onderbezetting aan personeel, en het NFO dreigt door de cultuurnota van Van Doorn gesaneerd te worden, terwijl er juist een extra orkest nodig is om om amateurkoren e.d. te begeleiden. Op 29 april gaat het echter om de nieuwbouw voor het conservatorium, onder de eis: "Snel een nieuw gebouw voor het conservatorium"! Om half vijf op de Grote Markt; bij slecht weer in de Korenbeurs.

Onderwijskosten na herprogrammering ±19% hoger!

"De komende maanden zal door de minister van Onderwijs en Wetenschappen (...) beslist worden over de onlangs door de Universiteiten en hogescholen ingediende voorstellen inzake de herprogrammering van hun studieprogramma's. Zoals bekend vindt deze herprogrammering plaats in het kader van de wet herstructurering van het wetenschappelijk onderwijs, waarmee de wetgever een betere beheersing van de kosten en uitgaven in het hoger onderwijs beoogde." Aldus begint een verslag van een onderzoek van twee medewerkers van de Leidense universiteit in Economische en Statistische Berichten naar de kosten van de herprogrammering op langere termijn. Vóór hen was al aangetoond dat de uitgaven voor het hoger onderwijs tussen 1978/79 (het jaar van de invoering van de herstructurering) en 1983/84 (het 'piekjaar', waarin gemiddeld de laatste niet-herprogrammeerde student de Universiteit verlaat) zeer hoog zouden oplopen. Staatssecretaris Klein deed dat toen nog af met de opmerking dat de Universiteiten dan maar tot 'een bedrijfsmatigere aanpak' moesten overgaan. Hieronder verstond hij o.a. het afstoten van vele nevenwerkzaamheden. Op extra geld voor bv. personeel hoefden de instellingen eigenlijk niet te rekenen. Het nieuwe onderzoek komt echter tot de - voor Klein ongetwijfeld schokkende - conclusie dat het peil van de overheidsuitgaven voor het onderwijs zich na 1986 2 jaar na het 'piekjaar', zal stabiliseren op een niveau dat 13% tot 23% hoger ligt dan bij de huidige onderwijssituatie.

Aan de hand van een ingewikkelde berekening komen de medewerkers van de RU leiden tot een gemiddelde dat 19% hoger ligt. Het uitgavenniveau is berekend voor vijfjarige cursuseduren, omdat dat, aldus de onderzoekers, "de algemene situatie" zal worden. Ook bij een - door de staatssecretaris zo gewenste - cursuseduur van vier jaar zullen de overheidsuitgaven voor het hoger onderwijs niet dalen. De zekere explosie van uitgaven tussen 1978/79 en 1984/85 blijft, terwijl het uitgavenpeil zich daarna 'op het huidige niveau stabiliseert'. Al met al zal de herstructurering de rijkskas alleen maar geld kosten, en zal, zelfs op langere termijn, het voorspelde bezuinigende effect achterwege blijven. De herstructureringsvoorstellen welke mede ten doel hadden op het hoger onderwijs te bezuinigen zijn door de landelijke studentenbeweging altijd sterk bekritiseerd vanwege de gevolgen voor het studieprogramma; met name de verzwaring, verschromping en verschooning van de opleiding, en de sterke selectie. Daarbij dient nog opgemerkt te worden dat de meeste studierichtingen duidelijk te kennen hebben gegeven dat een vijfjarige cursuseduur zo niet te weinig, dan wel het minimum is om een goed onderwijsprogramma te kunnen aanbieden. De nu aangekondigde kostenstijging zal staatssecretaris Klein of zijn opvolger nooit af kunnen doen met een 'onverantwoord beleid van de Universiteiten en Hogescholen'. Juist andersom.

Wist je dat.

1 MEI:

PvdA

Plaats: Huize Maas
Aanvang: 4 uur;
Entree: f3,--
Spreekster: Ineke Haas-Berger.

PSP

Plaats: Zaal Centrum Noord
aanvang: half acht
Entree: f2,--
Spreeker: Bram van der Lek.

CPN

Plaats: Cultuurcentrum 'd'Oosterpoort'
Aanvang: 8 uur
Entree: f2,50
Spreeker: Frè Meis.

voetbal

Op Vrijdag 13 Mei, organiseren de GSB en de vijf-jaar bestaande HBO-bond hun traditionele voetbaltoernooi. Opgave kan plaats vinden bij de HBO-bond, visserstraat 72, zowel per persoon (f3,--) als per elftal (f33,--). Het toernooi vindt plaats op het sportveld Coendersborg, en begint om 10 u. De opbrengst komt ten goede aan de wederopbouw en de bevrijding van Zuidelijk Afrika. Voor 6 Mei moet je je ingeschreven hebben

vademecum

Jok dit jaar heeft de Groninger Studenten Bond, samen met de SSB, een vademecum uitgebracht. In dit vademecum staan alle adressen van studenten aan de Groningse Universiteit. Het is gratis af te halen op het GSB-kantoor, Visserstraat 56.

Kees van der Helm, kandidaat fractie voorzitter GSB, over U-raadswerk:

'Je zit daar niet maar wat voor je zelf te spreken'

De GSB doet ook dit jaar weer mee aan de verkiezingen voor de universiteitsraad. Kandidaat, dit wil zeggen, de man die straks na de verkiezingen voorzitter gaat worden van de GSB-fractie, is Kees van der Helm; een vierentwintigjarige student psychologie. Voor 'ie ging studeren moest hij eerst zijn militaire dienst vervullen. Raakte in de kazerne in contact met de Vereniging van Dienstplichtige Militairen (VVDM), de soldatenvakbond, en kreeg de smaak van het vakbondswerk in één keer goed te pakken. Werd eerstejaarsstudent psychologie; werd daar sekretaris van de Eerste Faseraad. Vervolgens kwam hij in het Dagelijks Bestuur van de subfakulteit en afgelopen jaar was hij één van de vertegenwoordigers van de GS--aktiegroep psychologie in de Beleidraad van de GSB. Hoe zal uw interviewer hem typeren? Een lichtelijk mondiaal ingesteld persoon ("ik vind dat Jimmy Carter nu maar eens moet ophouden met lachen, en eindelijk aan het werk moet gaan. Hij heeft nog zoveel te doen"), die rustig spreekt met een Zuidhollands accent, om precies te zijn: Leidschendam.

Het eerste onderwerp waarover we praten is: waarom vindt de GSB het belangrijk zo sterk mogelijk in de U-raad vertegenwoordigd te zijn?

"Ten eerste: de GSB is een grote, goed lopende organisatie. Hierdoor zijn we in staat om een aantal mensen vrij te maken die zich met een bepaalde taak, bijv. de U-raad, bezig gaan houden. Als hoogste orgaan binnen de universiteit is die U-raad natuurlijk erg belangrijk als middel om voor de belangen van de studenten op te komen. Een voorbeeld: afgelopen najaar stuurde het College van Bestuur een berg begrotingspapier naar de verschillende faculteiten. Iegelijkertijd ging de GSB-fractie aan het werk met het verzorgen van toelichtingen bij die stukken, die de mensen in de faculteiten dan via de beleidsraad van de GSB bereikt. Hierdoor kunnen de GSB-ers in de faculteiten profiteren van de kennis die de U-raadsfractie over de begrotingsmaterie opgedaan heeft. Omgekeerd gebeurt hetzelfde. De mensen in de faculteiten zoeken uit wat de voorstellen voor de betreffende faculteit gaan betekenen; (in dit geval bijv. dat veel projectonderwijs zal moeten verdwijnen door een inkringing van het aantal student-assistenten) en geeft dat aan de fractie door. Op het kerstseminar van de GSB in december is dan het uiteindelijke beleid wat we zouden gaan voeren vastgesteld. Al met al is er dus voor de bezuinigingsvoorstellen in de U-raad kwamen binnen de gehele GSB een uitgebreide discussie geweest. Ondersteund door de acties die er in februari aan de RUG gevoerd zijn, is de GSB-fractie in staat geweest op essentiële onderdelen de besluiten duidelijk in een positieve richting te sturen.

Bij alle belangrijke zaken volgen we eerder gezagde lijn; gewoon omdat het contact tussen de U-raadsfractie en haar achterban van essentieel belang is voor het slagen van het werk."

Afgelopen jaar is er nogal wat te doen geweest rond het 'funktioneren van de U-raad'. Hoe kijkt Kees van der Helm daar als aspirant-lid tegenaan?

"Het slechte functioneren van de Universiteitsraad - en wat mij betreft mag je dat gerust tussen aanhalingstekens zetten - is een probleem wat volgens mij nog verder gaat dan de U-raad. Het geldt ook voor lagere organen. Een van de oorzaken is dat de universitaire bestuursorganen overspoeld worden met besluiten, mededelingen en voorstellen vanuit Den Haag, en deze volgen elkaar zo snel op dat er voor de besturen nauwelijks tijd blijft daar geoegeen op te reageren. Het uitwerken van een eigen beleid komt op deze manier helemaal in de knel. Je kunt echter al die stukken van de staatssecretaris ook niet naast je neerleggen omdat het onderdelen zijn van een totaal beleid van reorganisatie van het W.U. (herstructurering W.O., reorganisatie WP etc.), en dat soort dingen zijn op langere termijn zo belangrijk dat je wel moet reageren. Daar moet je standpunten op innemen.

Daarnaast zijn er andere remmende factoren voor het bestuurlijk werk. Zo krijgen studenten op een aantal faculteiten nauwelijks compensatie voor de tijd die ze in het bestuurswerk steken, en voor deelname van het TAP geldt weliswaar dat ze anderhalve dag daarvoor mogen nemen, als je op een onderbezette administratie werkt komt dat er niet van. Vaak blijft de deelname van het TAP aan besturen om dit soort redenen beperkt.

Het allergrootste probleem is echter, benaive bij de GSB, het gemis van een georganiseerde achterban, wat zich op den duur gaat wreken. Ik heb daarom uitgelegd dat dat contact met die achterban er bij de GSB er wel is. Wat betreft de PSF is het wel interessant om te zien dat ze vorig jaar in hun verkiezingsprogramma zeiden dat ze binnen een

jaar een organisatie op poten wilden hebben, en dat ze er anders mee ophieldden in de U-raad. Welnu, net is ze duidelijk niet gelukt, en dat zéé je dan ook in hun functioneren in de U-raad: het gemis van een achterban die het fractiewerk ondersteunt en controleert. In de grote anti-bezuinigingsactie van februari zaten bijv. mensen uit de PSF in het aktiekomitee bij de studentenvoorzieningen te verteilen dat de bezuinigingen op de SV's te ver gaan. Vervolgens presteren ze het om in de begrotingscommissie op de minimale CVB-voorstellen nog ar te dingen. Het feit dat ze uiteindelijk in de U-raad toch weer een beter standpunt innamen maakt het gezegde compleet. Bij de GSB-fractie zou ie iets dergelijks gewoon onvoorstelbaar zijn. Daar is duidelijk afgesproken welke lijn gevolgd zal worden, en dat is voor de hele achterban te controleren. Je mag gerust stellen dat de GSB-fracties in de diverse raden geen last hebben van slecht functioneren. Hooguit dat bij tijd en wijlen anderen het functioneren van de fractie(s) demoeilijken."

Praten over de GSB-fractie in de Universiteitsraad en de andere studentenfractie de PSF, levert natuurlijk de vraag op in hoeverre de PSF een eigen geluid laat horen. Kees van der Helm:

"Nou ja, eigenlijk is het enige eigen geluid van PSF-zijde een anti-GSB geluid. Zo van dat de GSB nu maar eens op moet houden eisen te stellen aan Den Haag, en dat het gesnoekte vertrouwen van de staatssecretaris in de RUG maar weer zo snel mogelijk moet worden hersteld. Voordat de U-raad de afgelopen jaren duidelijk genoor heeft gegeven aan tal van webben uit de universiteit, en tal

REDUKTIE- REIS- BURO

Reizen

VLIEG NAAR NEW YORK	enkel:	retour:
1/2 t/m 31/3	f 460,-	f 805,-
1/4 t/m 12/6	f 460,-	f 830,-
13/6 t/m 30/9	f 515,-	f 875,-
1/10 t/m 30/11	f 480,-	f 830,-
1/12 t/m 31/12	f 480,-	f 860,-

Deze charters vertrekken vanaf Brussel. Kom voor verdere inlichtingen even langs de balie. Voor boekingen, neem daar zoveel mogelijk ruim de tijd. Kom niet op het laatste moment langs. Dit geeft allemaal problemen en extra portokosten e.d.. Probeer minimaal één week van te voren te boeken, dit geldt met name voor de treinreizen. Vluchten liever vroeger. In elk geval: goede reis!

Redukties

ZO LANG DE VOORRAAD STREKT kunnen we een paar leuke boxen van Tandberg leveren en wel de volgende: TL 2507 voor f 227,59 p.stuk Gegevens: 2 x 40 continu. Deze boxen zijn vergelijkbaar met de TL 2520, doch een gulden of 75 goedkoper.

Verder een versterker van Nikko, de TRM 500 2 x 28 watt voor f 468,-

en als laatste een cassettedeck van Grundig en wel de C 43b voor f 397,70

Dit zijn een paar leuke aanbiedinkjes. Uiteraard hebben we nog van alles op dit uitgestrekte gebied van de HiFi.

Merken: Tandberg, Uher, Nikko, Acoustic Research, Maranz, Scott, Dual, Sansui, Goodman, Philips Aristona, Saba, Wharfdale, Pioneer, Thorens en nog veel meer.

Daarnaast kunnen we putten uit een flinke voorraad huishoudelijke spullen, van citruspersen tot volautomatische wasmachines.

De rekenmachines zijn sinds + 21 maart weer gezakt in prijs. Ook nooit weg.

Over niet al te lange tijd zal de vertrouwde platenbak verdwenen zijn uit het reductieburo. We gaan verder met het werken met platenbonnen die je kunt inwisselen bij Hemmes. Je krijgt dan 15% korting, dus voor een bon van f 10,- betaal je f 8,50
f 15,- betaal je f 12,75
f 20,- betaal je f 17,00

Koffie is zolangzamerhand onbetaalbaar aan het worden. Voor zolang het nog duurt bij ons kwartjes goedkoper. Per pond tussen de f4,65 en f4,95.

NAIT SOEZ'N

verschijnt tweewekelijks
abonnementsprijs 78/77: f25,-
incl. lidmaatschap, GSB reductieburo, Studair, Student.

Redactie: Paul Dijkstra, Ben-to Mera, Peter de Vries, Hans Kuné.

Med werkers: Maria Bodewes, Willem Bijleveld, Harm Jonkhart, Jasper Schaaf, Richtie Lamerie, Hans Thijssen, Nienske Boschman.

Fotografen: Theo Mensen, Frank Abspool, Bert de Boer.

Druk: Stichting Drukkerij C. Regenboog.

N.B.: Redactionele stukken zijn niet ondertekend.

Visserstraat 46

tel: 121237

open maandag tot /met vrijdag

13.30 / 17.30 uur

HER ZIENER

In het vorige nummer van Nait Soez'n (nr 5) stonden in de rubriek 'cursief' ondertekend door 'ziener' een aantal opmerkingen, die suggesties kunnen wekken die niet overeenkomen met de standpunten van de Gsb. Vandaar deze 'herziener'. Middels het ondergetekende wil de redactie een aantal zaken recht zetten en verduidelijken.

Behouden en verbeteren. Hierover zijn gewoon verschillende politieke opvattingen hoe en in welke mate je dat moet doen. Dit mede gezien de kwestie van de "te verdelen middelen". Een vraagstuk wat ook ons aangaat, omdat het kabinet en de meerderheid van de Tweede Kamer de oplossing van de crisis in een bezuinigingsoperatie op de voorzieningen ziet (de 1% operatie). Op basis van deze beleidslijn heeft het kabinet een onderwijspolitiek -ontwikkelde die diep ingrijpt in het lopende

onderwijs. De Gsb stelt in deze kwestie het onderwijs voorop: 'sta op je onderwijs'. Dat is waar de Gsb voor staat. "Het studeren op de Universiteit": het behouden van de mogelijkheid voor het behalen van een diploma daarvoor een goede opleiding te krijgen. En dat materiele voorwaarden daar geen rem op vormen. Evenzo dit later voor andere jonge mensen niet het geval moet zijn. Vandaar uit benaderen wij het onderwijsbeleid. En het is nu eenmaal zo, dat op dit moment door het nu demissionaire kabinet voorstellen worden gedaan, volgend uit haar gekozen politiek die aan deze belangrijke zaken afbreuk doet. Dat kan iedereen zelf waarnemen. Hier moet echter niet het misverstand ontstaan dat de Gsb voor alles tegen bezuinigingen is. Afbreuk doen aan het onderwijs en bezuinigingen hoeven in principe niet dezelfde dingen te zijn.

In de huidige situatie is dit echter wel het geval. We slaan de plank niet ver mis als we zeggen: het huidige onderwijsbeleid breekt het onderwijs af. En dat bekritisieren wij!

Evenzo is het dat wij mensen op deze universiteit moeten bekritisieren die dat beleid ten uitvoer willen brengen. Daarbij past het niet mensen aan te vallen op hun lidmaatschap van een politieke partij. Het gaat om de standpunten die worden ingenomen. Evenzo is het dat het meer of minder kritiek hebben op een politieke partij op basis van het door haar ingenomen standpunt plaats vindt. Dit impliceert geen kritiek op iemands lidmaatschap van een partij. Het cursiefje van vorige keer kan een aantal suggesties wekken, waar bij het voorgaande ter harte genomen mag worden.

VERVOLG VAN PAGINA 3

van maatregelen uit Den Haag heeft afgewezen - denk bijv. aan de eis van Den Haag dat meer aan de helft van de student-assistenten hier wegmoesten - is er inderdaad sprake van een geschokte vertrouwensrelatie. Als de PSF echter stelt dat het herstellen van die relatie boven alles gaat zeggen wij dat juist het onderwijs, de kwaliteit daarvan, bij ons bovenaan staat. Een voorbeeld van PSF-politiek is hun anti-stopsbeleid. Zoals bekend wil de Gsb alles doen om de studentenstops buiten de deur te houden. De PSF heeft ook altijd gezegd tegen stops te zijn, maar toen net erop aan kwam bij een stemming over een Gsb-voorstel om meer personeelsplaatsen aan met stops bedreigde richtingen toe te kennen, zodat deze meer studenten op zou kunnen nemen, toen liet de Progressieve Studenten Federatie het arweten. De Gsb daarentegen staat voor wat ze zegt."

Tot zover een korte evaluatie van wat dit jaar zoal belangrijk was in de U-raad. Wat verwacht Kees van der Helm volgend jaar in de U-raad te kunnen klaar spelen?

"Als Gsb proberen we, tegen de bezuinigingen in, toch nog een goed beleid te voeren. Dat wil bij ons zeggen dat we alles op alles zullen zetten om het onderwijspeil aan de universiteit te garanderen, en liefst nog te verbeteren. Wat ongetwijfeld een belangrijk punt gaat worden zijn de studentenstops. OP het ogenblik adviseert de academische raad om maar liefst elf stops in te stellen. Het is nog niet geheel duidelijk of de staatssecretaris dat advies inderdaad overneemt. Wat je wel ziet is dat zo langzamerhand de genele Letterentaculteit dreigt dicht te gaan. Ik denk dat dit aspect van de bezuinigingen - het indammen van de studentenaantallen om toch maar met minder middelen rond te kunnen komen - volgend jaar erg belangrijk gaat worden. De verkiezingscampagne voeren we dan ook onder het motto: "sta op je onderwijs, stem Gsb" om duidelijk te maken dat het ons gaat om goed onderwijs voor zoveel mogelijk mensen."

academische raad adviseert 11 numeri fixi voor volgend jaar

Gsb voert servicekosten-actie op flats

In mei wordt in de Universiteitsraad gepraat over de subsidie op de stijging van de servicekosten. Een subsidie van de universiteit. Zoals wel bekend, neem deze subsidie een belangrijk deel van de onkosten die er zijn voor onderhoud, verwarming en electriciteit, voor haar rekening. Dit om een verdere afwenteling van deze vaste lasten op de bewoner te voorkomen.

Bij de vaststelling van de hoogte van de subsidie zullen de aan de universiteit toegewezen middelen een belangrijke rol spelen. Dit zullen we in de voorstellen van het CvB die overigens nog niet gemaakt zijn, ongetwijfeld merken. Wat gewoon zal betekenen dat de U-raads leden wederom van deze zijde-onderdruk komen te staan om een dergelijke subsidie in meer of mindere mate af te wijzen. Een subsidie die over het algemeen toch al een sluitstuk op de begroting vormt. De voortzetting van de subsidie moet bekeken worden tegen de achtergrond van de de laatste jaren sterk ge

stegen woonkosten (oa de huurverhoging in september) en een daarentegen achtere gebleven inkomenspositie van vele studenten. Wederom zal de U-raad gewezen moeten worden op eerder ingenomen stam-puntentav het studenteninkomen. Het SSH-bestuur onderstreept dit nog eens: "het wegvallen van de subsidie op de servicekosten zou een onaantvaardbare stijging van de servicekosten ten gevolge hebben en daardoor een verslechterring van het studenteninkomen." Dit schrijft zij in een begeleidende brief bij een enquête die door Gsb in de studentenflats is uitgezet, waarin vragen gesteld worden over inkomen, huurbed. De resultaten van deze enquête, die binnenkort bekend gemaakt zullen worden kunnen mede een bijdrage zijn aan een voor de bewoners positieve besluitvorming binnen de U-raad mbt de servicekosten. De bewoners zelf zullen behoud van de subsidie middels de te voeren handtekeningactie moeten onderstrepen.

EETZAAL DAGELIJKS GEOPEND VAN 5 TOT 9 UUR
dagmenu f 6,25.

(advertentie)

voor studie en ontspanning

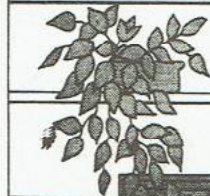
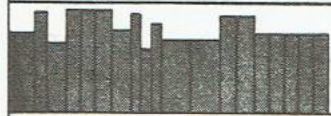

STANDAARD-BOEKHANDEL

Zwanestraat 41-43 · Tel. 126749

(advertentie)

voor iedereen

met een smalle

of 'n studiebeurs!

**BRUYNZEEL
MONTAREKKEN**

eerlijke bergmeubels met een heerlijk stuk ruimte.
handig en in een wip te monteren. decoratief en
mooi door hun functionele eenvoud. u kunt ze
aanvullen en er variaties in aanbrengen. kortom:
een breed aantal mogelijkheden voor een smalle
prijs. bv. 180 cm. hoog, 100 cm. breed met 6 planken
kost f 125,- uitvoering geheel blank hout.
in diverse maten uit voorraad leverbaar.

a-poort

A WEG 11
GRONINGEN
TEL. 12 75 41

(advertentie)

HET GEZONDHEIDSHUIS

Joop Olman

GROTE KROMME ELLEBOOG 5 - GRONINGEN
TEL. 050 - 130274

VÓÓR AL UW

VOORBEHOEDS- en

ZIEKENVERPLEEG-

MIDDELEN

GSb-leden minim. 10% KORTING !

(advertentie)

**VERF EN GLAS-
HANDEL DUMMER**

H.H. studenten tes

U koopt toch ook

uw verf bij DUMMER-VERF

bij de Steentilbrug

LET WEL: u krijgt ook nog
10% korting

tel. 122014

(advertentie)

café. biljart

DE WOLTHOORN

turftorenstraat 6
groningen tel. 120282

BOEKEN

Antiquariaat Nieuw Academia

Grote Kromme Elleboog 14

vanaf 2 mei 1977

Oude Kijk in 't Jatstraat 73

(hoek Lopende Diep)

Met een afdeling Modern Antiquariaat

Keuze uit vele titels, o.a.

Thomas Höhle, Franz Mehring, Sein Weg
zum Marxismus 1869-1891. 2e verm. dr.,
1958. Gebonden.

Van f 38,40 voor f 14,50

Theun de Vries, De gesprekenelde vogel/
verhalenomnibus. A'dam, 1969.

Van f 15,90 voor f 15,90 voor f 8,90

George Gross, Das Gesicht der herrschen-
den Klasse und Abrechnung folgt. A'dam.
1973. Ingehaaid.

Van f 19,90 voor f 9,90.

DE STOOKHUT
6 mei a.s.
JAM SESSION!!

met keur aan
groninger
artiesten
en musici

● EEN NIEUWE TOEKOMST VOOR HET GRONINGERLAND
EEN NIEUWE TOEKOMST VOOR DE GRONINGER KULTUUR

Hoe staat het met het Indonesieprojékt?

Hoe staat het met het universitaire samenwerkingsprojékt RUG-13, tussen scheikunde Groningen en de technische hogeschool in Bandoeng (ITB): in de wandelingen het 'Indonesieprojékt' van prof. Jansen?

Vorig jaar om deze tijd werden door de Gsb in de universiteitsraad over dit enige Indonesieprojékt in Groningen vragen gesteld. De achtergronden van het projékt vormden daartoe de aanleiding. Naar aanleiding van deze vragen werd door de universiteitsraad besloten criteria op te stellen, die toetsing van de juistheid van de projékten mogelijk zouden maken. Dit zouden criteria moeten zijn, die alle buitenlandse projékten aan toetsing konden onderwerpen. Het College ging aan het werk. Ze liet lang op zich wachten: in het najaar kwam ze met voorstellen. De U-Raad nam ze over in december j.l.. De belangrijkste criteria kwamen er op neer dat resultaten ten goede moesten komen aan de onderste lagen van de bevolking.

D.w.z. dat de instelling waar mee samengewerkt wordt deze doelstelling deelt en dat er voorwaarden in het betrokken land (politieke structuur, regeringsbeleid, etc.) aanwezig zijn, zodat deze doelstelling kan worden gerealiseerd. Toen de criteria vastgesteld waren, heeft de Gsb opnieuw het Indonesieprojékt aan de orde gesteld, waarbij zij er op wees dat bij het betrokken projékt aan geen van de gestelde criteria werd voldaan. Zij kon daarbij terugvallen op een grote hoeveelheid informatie, verkregen uit naslaan van allerlei archiefmateriaal in 3 UK's van oktober en november staan trouwens ook uitvoerige artikelen

van Berto Merx over de kwestie. Het college, bij monde van Jansen (de projéktleider), zegde toe het projékt te toetsen. Inmiddels is het a april. Tot drie keer toe kon men haar werk niet afkrijgen. Het wordt nu binnenkort wel behandeld.

Lot nu toe is de U-Raad weinig of niet betrokken in projékten als deze. Alles liep via het CvB of ambtelijke, niet openbare kanalen. Het wordt tijd dat een democratische besluitvorming in deze kwestie plaats vindt.

We herinneren ons de handtekeningactie van de Gsb voor een universitaire tandheelkundige dienst. Dat was oktober.

MET DE MOND
BELIJDEN

Massaal werd getekend. De U-raad vond zich akkoord met het instellen van deze dienst. Het College zou daartoe een voorstel uitwerken. Nu na voortdurend aankaarten, heeft het College gezegd in ieder geval in mei met een 'konstruktief' voorstel te komen.

STAATSSEKRETARIS KLEIN DOET IN GESPREK

De toekomst van het studenteninkomen ziet er beter uit. Dat blijkt uit het gesprek dat LOG en LOHBO op 28 maart j.l. met Klein gehad hebben.

Het politieke klimaat rond de studie-financiering is aanzienlijk veranderd: belangrijk is, dat het CDA en de VVD er voor gezorgd hebben, dat het Plan-Klein (een basisbeurs van 3600 gulden per jaar de rest van ouders of van leningen van banken) is uitgesteld. Hun motief daarbij was niet zo best.

Maar de uitwerking is wel uitstekend, want verbetring van het huidige stelsel van studiefinanciering kan nu niet uitblijven, nu de invoering van het Plan-Klein nog jaren op zich zal laten wachten.

Klein kon het op dit punt alleen maar eens zijn met het LOG en LOHBO. Belangrijk is ook, dat de PSP, de CPN, en de PPR zich achter het LOG-plan voor studie financiering hebben gesteld, evenals de jongerenorganisatie van de PvdA, de FJG. In het gesprek van 28 maart, voelde Klein zich dan ook genoodzaakt enige toezeggingen te doen: in de berekenings-

wijze, gebruikt om van het ouderlijk inkomen de hoogte van de beurs af te leiden, zal voortaan van de loonindex worden uitgegaan. Daardoor werkt de welvaartsstijging ook door in de berekening van de beurzen, en vallen minder studenten onder een ongunstige regeling. Het ouderlijk inkomen dat geen recht meer geeft op een beurs wordt hoger gesteld en met name voor de groep van de middeninkomens, worden de gedeeltelijke beurzen opgehoogd.

HBO'ers mogen voortaan een of twee keer blijven zitten, ook in de eerste jaren van hun studie, zonder hun beurs te verliezen.

De vermogensbijdrage, iets wat vooral kleine zelfstandigen aangaat, wordt hoger vastgesteld, zodat ook kinderen van mensen uit deze inkomensgroep voor een hogere gedeeltelijke beurs in aanmerking kunnen komen.

En tot slot komt er 1 september een prijzkomensatie.

Een niet onaanzienlijke winst voor de studenten. De inkomensacties zijn niet voor niets geweest.

TOEZEGGINGEN M.B.T. STUDENTENINKOMEN

STUDENT-ASSISTENT

Na succesvolle acties tegen de salarisverlaging (iedereen in Groningen neeft 1 jaar langer net oude salaris gekregen) wordt dit jaar een nieuwe aanval gedaan op zowel de rechtspositie, als het salaris van de student assistenten.

Het name het jaarkontrakt is in het geding. In de universiteitsraad is desondanks de prinspeuitspraak gedaan om zoveel mogelijk jaarkontrakten af te sluiten, netgeen vooral belangrijk is in verband met het ziekenfonds.

Naar aanleiding van deze discussie over de rechtspositie van de student-assistent, zijn door de Gsb voorstellen ontwikkeld om student-assistenten als normale werknemers te beschouwen. Werknemers die recht hebben op reiskostenvergoeding en voor de tijd dat ze werken een kollegegeld-compensatie ontvangen.

Dit is op initiatief van de fractie door de universiteitsraad overgenomen. Eveneens werd het besluit genomen om een leesbare regeling met rechten en plichten van student-assistenten op te stellen. Hierin is onder andere ook de mogelijkheid om aanspraak te doen op WW-uitkering na ontslag uitgelegd. Van dit laatste wordt overigens door onbekendheid nog amper gebruik gemaakt.

Jok de nieuwste salarisverlaging van staatssekretaris Klein staat in alle vakbonden, en ook in de universiteitsraad ter discussie.

Op initiatief van de universiteitsraad is een onderzoek naar de werkzaamheden van student-assistenten gedaan. Hieruit blijkt dat salariering op basis van de salarisschaal van 1 augustus '75 volstrekt gerechtvaardigd is. Zoals wel bekend, is dit de salarisschaal die genanteerd werd voordat de salarisverlagingen plaats vonden. Uitbetaling op basis van de schaal van augustus '75 vormt nu een van de eisen van de vakbonden en de student-assistentencomitee's.

Aan het onderzoek zal iandelijk aandacht worden besteed.

Al met al biedt het een perspectief voor strijd tegen de laatste salarisverlaging, die per 1 september '77 in moet gaan.

GSB HIELD SEMINAR

Zoals aangekondigd, hield de Gsb 15, 16 en 17 april haar lenteseminar. In het volgende nummer van Nait Soez'n zullen we hier uitgebreid op terug komen.

VERKIEZINGS PROGRAMMA

Binnenkort is het verkiezingsprogramma van de Gsb voor het komende jaar op het GSB-kantoor verkrijgbaar. Allemaal in verband met de universiteitsraadsverkiezingen.

IN HET HEDEN LIGT HET VERLEDE IN HET NU WAT WORDEN ZAL BILDE

Vijf mei 1977; het is dan 32 jaar geleden dat Nederland werd bevrijd van de vijf jaar diktatuur van het Duitse fascisme. In het verzet van de bevolking in de bezette landen zijn tallozen gevallen. Herdenk de vierde mei, herdenk hen die toen vielen, maar gedenk ook hen die nu nog vallen onder de fascistische diktatuur van bv. Zuid-Afrika, Chili, Indonesië of Brazilië. Maar we vieren ook de bevrijding van het fascisme; in Nederland 5 mei 1945; in Spanje en Portugal, in Angola, Mozambique en Guinee-Bissau.

Onderstaand artikel zal een schets geven van het verzet in Nederland tegen de Duitse bezetters; het aksent zal vooral liggen op de rol die studenten daarin hebben gespeeld.

In het verleden ligt het heden; het fascisme van toen heeft nog resten in het heden. En wat het worden zal? 'n Wereld bevrijd van dat fascisme.

„nederlanders: gaat rustig slapen”

De betrokkenheid van de studenten in het verzet tijdens de oorlog kan niet los gezien worden van wat er zich voor de oorlog in Nederland afspeelde. Nederland vóór de oorlog, dat wil zeggen: de regering van Colijn, economische crisis, armoede loonsverlagingen en de oproep van Colijn: "Gaat u maar rustig slapen, de regering waakt over u." Maar in Nederland ging men niet rustig slapen, de burens in Duitsland maakten zo veel lawaai dat dat gewoon niet kon. De stroom van vluchtelingen uit Duitsland vanaf 1933 kon niet verzwegen worden, evenmin kan verzwegen worden dat Colijn talloze vluchtelingen de toegang tot Nederland heeft ontzegt. De onrust in Nederland kan niet weggenomen worden; daarvoor kwamen teveel intelektuelen de grens over met hun afschuwelijke reizen (boek- en mensverbranding). Vóór de oorlog zag men in Nederland ook een van de eerste uitingen tegen de koloniale overheersing van Nederland over Indonesië: de mitterij op de "Zeven Provinciën", de opstand van de Indische en Hollandse matrozen op het Nederlandse oorlogsschip. De regering liet het schip bombarderen. Dat leidt tot een golf van verontwaardiging en mondde uit in een enorme protestbeweging tegen het optreden van de regering Colijn. Behalve bij wat scherpslijpers zoals de Amsterdamsche eerstejaarsstudent J. Luns. Deze latere Nederlandse minister en nog later secretaris-generaal van de NAVO, schreef naar aanleiding van de mitterij in het Amsterdamsche studentenblad *Propria Cures*: "Het bedenkelijke percentage van onverdedigbare sentimentaliteit die in onze gezagsuitoefening steekt is het direkt gevolg van de misleidende, doch op stemvee en publiek zo gunstig werkende leuzen die deze heren aanheffen. En men kan zich verheugen dat het tot bloedvergieten is gekomen, daar dit hopelijk een rem zal zijn tegen een dergelijke gezagsverkrachting. De grote schuldigen lopen helaas nog los. Dat zijn de lieden die een minuut eerbiedige stilte aan de gevallen helden wijden. Dat zijn de lieden die ongestraft

met hun hersenschimmige utopie en de arbeidersmassa's mogen vergiftigen". Aldus de jonge student Jozef Luns. De dertiger-jaren in Nederland kunnen niet los geknipt worden van de internationale ontwikkelingen; de inval van de troepen van Mussolini in Abessinië en de verdediging van de Spaanse Republiek tegen de oprukkende troepen van Franco.

waakzaamheid

Terug naar Nederland. In het universitaire wereldje waren er heel wat groepen actief tegen het opkomend fascisme. Zo vinden we terug de landelijke socialistische studentenorganisatie SDSC waarin communisten en socialistische actief waren, de Studenten Vredes Actie, de Amsterdamsche Studentenvereniging voor Sociale Lezingen, de Studentenstrijdgroep tegen het fascisme, de Vereniging voor Volkenbond en Vrede, en natuurlijk niet te vergeten het Comité van Waakzaamheid tegen het nationaal-socialisme met namen als Du Perron, Ter Braak, H.M. van Randwijk, Dirk Coster, en Jan en Annie Romein. Ook waren er de tegenkrachten. Allereerst de NSB van Anton Mussert; de verschillende verkiezingsuitslagen van de dertiger jaren laten zien dat Mussert en zijn club nooit enige aanhang onder de Nederlandse bevolking hebben weten te verwerven. Dan is er het Zwart Front van Arnold Meyer; zó deze aanhang heeft weten te verwerven, dan was dat onder de extreem-rechtse groepjes onder de Katholieken, die teleurgesteld waren in de Rooms-Katholieke Staatspartij van Romme: deze was nog niet rechts genoeg. Aan de universiteiten zaten enkele hoogleraren en een handjevol studenten die wel wat zagen in het nationaal-socialisme. We noemen even de extreem-hegeliaan professor Bolland in Leiden. We volgen nu de oproep van Colijn: "Gaat U maar rustig slapen, de regering waakt over U"

*Das war ein Vorspiel nur,
dort, wo man Bücher
verbrennt, verbrennt man
auch am Ende Menschen.*

Heinrich Heine

Op 10 mei 1940 overrompelden de Duitse troepen Nederland. De Telegraaf schrijft een klinkende reportage: "De binnentrekende (Duitse) troepen zagen er, zowel wat persoon als uitrusting betreft, zeer goed verzorgd uit. De stemming onder de troepen was uitstekend." Toen moest Rotterdam nog gebombardeerd worden.

door berto merx

Aan de universiteit begint het illegale verzet te gisten. Als de doden van de Duitse inval begraven zijn, verschijnen al de eerste illegale bladen, waaronder Geuzenbericht van Bernard IJzerdraat. In het wereldje van de Amsterdamsche universiteit gist het van onrust als de Duitse bezetter in oktober '40 de 'ariërverklaring' voor het overheidsperoneel wil invoeren. Ook hoogleraren moeten deze verklaring ondertekenen. Met het instellen van de ariërverklaring is in feite de Jodenvervolgving begonnen. De bezetters gaan nog een stap verder en verwijderen eind november alle Joden uit de overheidsdiensten. De studenten zien de Joodse professoren verdwijnen. De plannen om tot een algehele studentenstaking in Amsterdam over te gaan, mislukken door de nog aanwezige verwarring. Het nog legale studentenblad *Propria Cures* publiceert een bijzonder fel hoofdartikel onder de kop: "Bij het vertrek". Een citaat: "Dat de maatregelen alleen ten aanzien van de Joden zijn genomen, heeft verslagenheid gewekt bij alle studenten aan onze Amsterdamsche universiteit; en wij achten het ons een plicht in foro publico onze gevoelens hierover kenbaar te maken. Wat Gij geweest zijt voor onze Universiteit hoeven wij niet nader uiteen te zetten; slechts staan wij er op om te verklaren, dat met Uw heengaan aan onze Universiteit een ernstige slag is toegebracht."

pogroms

In februari 1941 spitst de situatie in de hoofdstad zich toe. De WA, de in het zwart gestoken knokploegen van de NSB, probeert al wekenlang de straten onveilig te maken. Ze molesteren Joden en slaan Joodse winkels en cafe's in puin. Bij vechtpartijen tegen het optreden van de WA komt de WA-man Koot om het leven. De Duitsers menen een voorbeeld te moeten stellen en pakken op zaterdag 22 en zondag 23 februari zo'n vierhonderd Joden op. Amsterdam laat zich niet in tweeën delen; laat zich niet verdelen

in Joden en niet-Joden. De ondergronds opererende communisten geven een manifest uit: "Deze jodenpogroms zijn een aanval op het gehele werkende volk!!! Zij zijn een inzet voor een verder te verscherpen onderdrukking en terreur!" Het manifest vervolgt met de oproep: "STAAKT!STAAKT!STAAKT! Legt het gehele Amsterdamse bedrijfsleven een dag plat, de werven, de ateliers, de kantoren en de banken, gemeentebedrijven en werkverschaffing!! (...)" En deze oproep wordt massaal opgevolgd. De februari-staking is een feit.

collegestaking

De universiteiten bleven niet achter. In Leiden ondertekenden 1700 van de 2400 studenten een protestbrief tegen de ariërverklaring. De helft van de hoogleraren ondertekende eveneens een brief tegen de uitsluiting van Joodse collega's. Diegenen die de weigering tot het laatst vol hielden, werden ontslagen. Hun 'afscheidskolleges' liepen uit op enorme manifestaties tegen de Duitse bezetters. Op donderdag 23 november '40 wilden veel Delftse studenten het afscheidscollege van een Joodse professor bijwonen, maar de collegezaal zat op slot. Men besloot de daarop volgende maandag en dinsdag in protest-staking te gaan. Op dinsdag 26 november sprak in Leiden professor Cleveringa in plaats van de ontslagen professor Mijers en noemde het een smaad voor de Nederlandse traditie van gelijkheid van ras, en geloof. "Hun daad qualificeert zichzelf afdoende. Het enige wat ik thans begeer is hen uit ons gezicht en beneden ons te laten..." De twee dagen na Cleveringa's college werd er in Leiden spontaan gestaakt; Cleveringa zelf werd gearresteerd. De beweging onder de studenten tegen de uitsluiting van Joden maakte veel indruk. Het was in feite de eerste uiting van massaal verzet en is zeer zeker een onderdeel van de langzaam maar zeker op gang komende beweging tegen de Jodenvervolging die zou culmineeren in de reeds eerder genoemde Februari-staking van 1941. De bezetters hadden voor de studenten nog meer in petto. Eind november 1942 werd bekend dat de bezetters werkten aan het opstellen van plannen tot deportatie van Nederlandse arbeidskrachten naar Duitsland. Hiervoor moesten 8000 studenten geleverd worden "Plutokratensöhne", zoals Himmler het noemde. Om de Duitsers al vast een slag voor te zijn, werd op 13 december 1942 de administratie van de Utrechtse universiteit in brand gestoken en op 14 december werd er door de universiteiten tegen deze plannen gestaakt. De stakingen en de door de universiteitsbesturen gevoerde onderhandelingen leidden tot succes: Secretaris-generaal van Dam, die met de uitvoering van de deportatie plannen was belast, verklaarde dat de plannen van de baan waren. Bij de verklaring van Van Dam bleef het echter niet. Zo werden er op 6 februari 1943 in heel Nederland op grote schaal

razzia's gehouden waarbij in totaal zo'n 900 studenten werden opgepakt. Het grootste deel werd naar het door-gangskamp in Vught gestuurd. De grote man achter deze actie was de 'Höhere SS- und Polizeiführer Nordwest und General Kommissar für das Sicherheitswesen', Rauter, een fervent studentenhater. Rauter meende dat studenten de aanslag van 5 februari op Seyffardt, de commandant van het vrijwilligers-legioen Nederland, hadden gepleegd.

standrecht

Door direkt keihard toe te slaan meende hij zo'n 8000 studenten op te kunnen pakken. De maandag volgend op 6 februari van dat jaar kwam het antwoord vanuit de universiteit: algemene staking. Ook vele hoogleraren weigerden college te geven zolang de 900 studenten in Vught zaten. In de gelederen van de bezetters ontstond verwarring. Iedereen behalve Rauter wilde dat de universiteiten bleven doorgaan. Seys-Inquart en Schmidt beloofden dat de 900 studenten spoedig zouden worden vrijgelaten. Na veel trekken en duwen kwamen de bezetters met een compromis: een loyaliteitsverklaring voor alle studenten, een numerus clausus voor alle studierichtingen en het 'Plichtjaar'. (de verplichting dat alle afgestudeerden één jaar in Duitsland moesten gaan werken) Na aanvankelijk lichte verwarring, kwam

de tegencampagne op gang. De illegale studentenverzetsgroepen riepen op om niet te tekenen. Er werden 'omkletploegen' gevormd die gingen posten bij de plaatsen waar de loyaliteitsverklaring moest worden getekend. Resultaat: Het landelijk percentage van niet-tekenaars bedroeg 85%. Dit betekent dat 85% van de studenten ophield met studeren. De Duitsers kwamen met tegenmaatregelen: op 29 april maakte de Wehrmacht-befehlhaber Christiansen bekend dat alle leden van het voormalige Nederlandse leger zich in krijgsgevangenschap moesten begeven. Het antwoord van de Nederlandse bevolking was duidelijk. Een vrijwel algemene spontane staking. De tegenterreur van de Duitsers was verschrikkelijk. Het standrecht (d.w.z. het zonder vorm van proces doodgeschoten worden) werd afgekondigd en heeft enorm veel slachtoffers geëist. Rauter beval dat alle niet-ondertekende studenten zich moesten melden en stelde hiervoor de ouders verantwoordelijk. Door deze druk op hun ouders hebben zo'n 3800 studenten getekend en zijn naar Duitsland getransporteerd. Veel studenten zijn vanuit het studentenverzet doorgestroomd naar de 'gewone' verzetsgroepen. Na 5 mei 1943 bestond het pure studentenverzet niet meer en hadden de activisten uit de universiteit zich bij andere illegale organisaties aangesloten.

VERBODEN

DE GEUS

30 NOV. 1940

ONZE GROELEN

Rede van Prof. Dr. H.P. Cleveringa, Decaan van de Juridische Faculteit, naar aanleiding van het ontslag van Prof. Dr. A.M. Meyers als hoogleeraar aan de Rijkuniversiteit te Leiden, gehouden Dinsdag 26 November 1940 in het Groot Auditorium.

"Ik spreed hier vandaag voor U, op een uur, waarop mij gewoond is te spreken voor U te zien uw en mijn leermeester Meyers. De oorszaak van het ontslag door hem bevestigend rechtstreeks van het Departement van Onderwijs, Wetten en Wetenschappen ontvangen brief van den volgenden inhoud: 'U hebt de opdracht van den Rijksoverheidscommissaris voor het bezette Nederlandsche gebied inzake niet-Ariësch overheidspersoneel en met dat personeel gelidigd. U bent, brenz ik te Veer kennis, dat U met ingang van heden van de waarnemende functie als Hoogleeraar aan de Rijkuniversiteit te Leiden is ontslagen. De Rijksoverheidscommissaris heeft bepaald, dat de betrokkenen voorloopig in dienst moeten blijven van hun wedden.'

Ik geef U dit bericht in zijn naakte kaalheid, en zal niet poging te maken te kwalificeeren. Ik vrees, dat de woorden, die ik zou kunnen vinden, ook ik ze ook koud, te ver achter zou blijven bij de smartelijke en wreange gevoelens, die het bij mij en bij mijn ambtgenooten heeft ontweept en in hen er van overtuigd: ook bij U en bij talloos binnen en, waar zij het geliefd vernemen, buiten onze grenzen. Ik geloof van een poging tot vertolking ervan ook daarom af te kunnen zien, omdat ik een gevoel heb, als reover op dit oogenblik onze gedachten en stemmen zonder klanken niettemin volkomen nauwkeurig kenbaar over en weer, en af en aan, tusschen ons allen.

Niet om zulk een vertolking is het, dat ik nog eenige woorden tot U verzoek te mogen richten; had ik geen ander doel dan de accentueering van mijn stemming, ik zou denk ik geen beter middel te baat hebben kunnen nemen, dan hier eindigen, en U over te laten aan de iijzige bekekening van de nationaal-wekende stilte, die dan beresond om ons heen zou hangen. Evenmin zal ik met mijn woorden U gedachten poging te leiden naar hen, van wie het schrijven, van welks inhoud ik U verbaas heb gedenken te ontweeren. Hun daad qualificeert zichzelf afdoende (overweldigend applaus).

Het enige, wat ik thans begeer, is hen uit het gezicht en beneden ons te laten, en Uw blik te richten naar de hoopte, waarop de lichtende figuur staat van hem, wien onze aanwezigheid hier geldt. Want het lijkt mij goed, dat wij ons op dit oogenblik nog eens duidelijk te binnen trachten te brengen, wie het is, welken een macht, die op niets dan enkel zich zelf kan steunen, hier na een dertigjarige werkzaamheid achteloos terzijde schuift. Wie het is, dien wij zijn arbeid aldus moeten zien 'onderbreken'....

(Prof. Cleveringa geeft dan een korte opsomming van de geschriften van Prof. Meyers, die hij besluit).... Het zou intusschen weinig passen, wanneer ik het er bij U alleen liet aankomen op een indruk, aldus gewekt door kwantitatieve mededeelingen - er zijn massaliteiten, die eerder weerin waken, dan serbied (overweldigend applaus) - en die groote omvang van het oeuvre van een geleerde kan samengaan met een luttel belang ervan.

(Na Prof. Meyers' veelzijdigheid aan de hand van talloze voorbeelden te hebben belicht, eindigt Prof. Cleveringa.)

En geleerde van buitengewoon formaat, een leermeester ook van onvroed door talent, een hoogleeraar, die niet alleen de hooften tot denken en werken heeft gebracht van de duizenden, die hij is voorgestaan, maar tevens, sonder dat ooit de minste jittig van populariteitsgewin bij hem waargenomen is kunnen worden, de harte van heeft verwerd....

Voor de stad zijner inwooning was hij steeds een verdienst (overweldigend applaus).

HET LEIDSE STUDENTENBLAD 'DE GEUS'

(advertentie)

ER IS IN GRONINGEN EEN KLEIN WINKELTJE...

DE DEUR IS ER ALTIJD OPEN - VAN HARTE WELKOM DUS - JE VIND
ER VAN ALLES OM KAMERS GEZELLIG IN TE RICHTEN - KIJK MAAR
RUSTIG ROND - ONTMOET ER JE VRIENDEN - KRUIP DOOR SLUIP DOOR,
STRUIKEL NIET - DE PRIJZEN ZIJN ER VRIENDELIJK!

STUDENTENWINKEL VAN JOHN SINKEL

ALTERNATIEF TAPIJT ALS BIESTEGELS - COCUS - SISAL - TWISTED
OOK JUTE - SCHUIMPLASTIK POLYETHER GRATIS OP MAAT!
BEDKUSSENS - MATRASSEN - MEUBELSTOFFEN - SKAI - TAFELZEIL -
PLAKPLASTIK - GORDIJNSTOFFEN - VITRAGES - VINYL - KARPETTEN
MATTEN - KLEEDJES ENZ. ENZ. ENZ.

JUTE
V.A. 299!

BIESTEGELS

**KAMERS GEZELLIG MAKEN?
NESTJE BOUWEN? HET ADRES**

WINKEL VAN SINKEL

FOLKINGESTRAAT 5 TEL:134274 GRONINGEN

DIREKT BIJ DE VISMARKT 30 STAPPEN - VANAF DE KORENBEURS

(advertentie)

REGEN BOOG

Stichting Drukkerij C Regenboog
Zoutstraat 14
Groningen
Telefoon 126370

(advertentie)

EVEN NAAR

DE EVENAAR

Folklingestraat 46 - Tel 060 13 21 18

vanaf 10-uur 's morgens geopend

Een zeldzaam bruin café

(Advertentie)

FOTO-FILM-FOTU-FILM-FOTO-FILM-FOTO-FILM-FOTU-FILM-FOTO-FILM-FOTO

WAT EEN STUDENT IS, WETEN WE WEL
*een kortzichtige student is een gewone student, die zich laat ver-
neuken door zakenlieden die met een onverzorgd interieur, het image
denken te kweken de goedkoopste te zijn.....*

WIJ VAN DE WETEN WEL BETER;

DE STEENMEYER-KRUYTVAT-COMBI
*koopt zo groot en voordelig in, dat ze, zelfs met een keurig behange-
tje, het meeste voordeel en de grootste sortering geven van
HEEL nederland*

*U betaalt nooit meer dan de INKOOPSPRIJS, verhoogd met de BTW en een
kleine onkostenvergoeding. Per slot van rekening moeten uiterst des-
kundige verkoopadviseurs ook leven, niet waar?*

steenmeyer - kruytvat combi Verzorgd interieur, zwabber en closetrollen wora

Herestraat 44
tel. 050-127212

Carolieweg 23
tel. 050-136630

niet in rekening gebracht.

West-Duitsland en Zuid-Afrika

DEEL I

Duitsland, het land waar de grootste bank tegelijk de grootste automobielenfabrikant is; Duitsland, het land van het 'economische wonder'; Ook is Duitsland, op Amerika na, de grootste imperialistische mogendheid. Een van de vele pagina's van de geschiedenis van het Duitse kolonialisme omvat de relaties die het land heeft met de apartheidsstaat van John Vorster. Een stukje geschiedenis in twee delen. De aflevering die hieronder wordt gepubliceerd geeft een overzicht van de relaties tussen Duitsland en Zuid-Afrika vanaf 1884. Het tweede deel - in het volgende nummer - zal de uranium-connecties van Duitsland en Zuid-Afrika onder de loep nemen.

GEEN VERBAND TUSSEN HANDEL EN POLITIEK ?

namibië

In 1884 werd door de conferentie van Berlijn het continent Afrika onder de koloniale mogendheden opgedeeld. Voor het Duitsland van toen was er niet zo gek veel overgebleven: alleen Zuid-West-Afrika, ook wel Namibië genoemd. De kolonisatie verliep niet zo gladjes als men zich had voorgesteld. Zo'n twintig jaar hadden de Duitsers nodig om een eind te maken aan het verzet van de oorspronkelijke bevolking, de Herero's en de Nama's. Pas vanaf 1910 begint de kolonisatie goed op gang te komen. Grote hoeveelheden diamant werden er vanuit Namibië geëxporteerd; van de grond was 60% in handen van de kolonialisten. Het spreekt bijna vanzelf dat de kolonisatie veel offers heeft gevraagd: van de oorspronkelijke bevolking is ongeveer vijftig procent om het leven gekomen.

Het kolonialistische Duitsland wist al heel gauw waar haar vrienden zaten. Tijdens de Boerenoorlog steunde zij de boeren in hun strijd tegen Engeland. Toen Duitsland als de grote verslagene uit de Eerste Wereldoorlog te voorschijn kwam, werd Namibië vooral door toedoen van Engeland Duitsland afgenomen en door de Volkerenbond in 1920 aan Zuid-Afrika toegewezen.

In 1913 werd in Zuid-Afrika de 'Afrikaner Broederbond' opgericht, om voor eens en voor altijd de hegemonie van de blanken over de zwarte op het sociale en culturele gebied te vestigen. Het is vanzelfsprekend dat alleen blanken van de Broederbond lid mochten zijn. In 1924 werd de Broederbond gereorganiseerd door de Nazi-instrukteur Montmartin. De in de kringen van de Broederbond levende sympathie voor het nationaal socialisme van Adolf Hitler, zal er niet vreemd aan geweest zijn dat de Broederbond een organisatie werd die heel sterk leek op de nationaal-socialistische zusterorganisatie's in Duitsland. Zo kregen de blanken in Zuid-Afrika ook hun eigen führer, Gaulleiter, en groeps- en cellenleiders. Vanuit de Broederbond werd naderhand de Ossewa Brandwag opgericht; een fascistische terreurorganisatie, en een van de 'generaals' van de Ossewa Brandwag is de man die momenteel premier is in Zuid-Afrika. Ook vanuit Nazi-Duitsland heeft men wel heel wat sympathie voor de 'stamverwante' Zuidafrikanen.

Dit gaat zo ver, dat Nazi-taalkundigen proberen aan te tonen dat het Zuid-Afrikaans in werkelijkheid van oorsprong geen Nederlandse, maar een Duitse taal is! Een poging overigens, die mislukt is.

verein

De economische betrekkingen tussen de industrieën van Hitler-Duitsland en Zuid-Afrika waren uitstekend. Zo ging bijvoorbeeld tijdens de Tweede Wereldoorlog Zuid-Afrika niet over tot ontginning van de Duitse bezittingen (evenals Spanje en Portugal dit niet deden). Nog voordat in 1949 de Federale Republiek Duitsland werd gesticht, hadden de industrieën al de flink bloeiende West-Duitsland-Südafrika Verein für Import und Export opgericht. Deze Verein is de voorloper van de op het ogenblik florierende Deutsch-Südafrikanischen Handelskammer in Johannesburg. In 1953 was West-Duitsland het eerste land dat deelnam aan de Johannesburg Rand Paasshow, een Zuid-Afrikaanse handelstentoonstelling, en een jaar later sprak de Duitse kanselier Konrad Adenauer in Zuid-Afrika de hoop uit dat "de reeds bestaande banden worden versterkt". Twee jaar later bezoekt de Duitse minister van economische zaken, Erhard, Zuid-Afrika en verklaart dat "als er een land aantrekkelijk is voor de Duitse ondernemers, dat dan zeker Zuid-Afrika is".

5300 bedrijven

De nauwe kontakten tussen Duitsland en Zuid-Afrika leiden niet - in tegenstelling tot wat men zou verwachten - tot een drastische uitbreiding van de handel en investeringen tussen beide landen. In de jaren vijftig beperkt de Duitse industrie zijn bedrijvigheid tot dat wat al aanwezig was. Pas in de loop van de zestiger jaren zal het Duitse kapitaal zijn handel en investeringen in Zuid-Afrika uitbreiden. Deze ogenschijnlijke rust in de jaren vijftig hangt samen met de economische ontwikkelingen in West-Duitsland zelf; tot in het begin van de jaren zestig hebben de Duitse industrieën zich internationaal betrekkelijk rustig gehouden. Maar dan, grofweg gesteld vanaf 1960, zijn ze zo sterk geworden dat het op de internationale markten krachten zijn geworden, waarmee rekening gehouden moet worden.

Duitsland is dan, op de Verenigde Staten na, de machtigste van de imperialistische mogendheden. Met de opening van het filiaal van de Duitse Commerzbank in Johannesburg in 1959, komen de handel met en de investeringen in Zuid-Afrika in een stroomversnelling terecht. In een tijd van zes jaar weet Duitsland de belangrijkste handelspartner van Zuid-Afrika te worden; Engeland is dan van zijn troon gestoten. Wat cijfers: in 1974 bedroeg de export van de Duitse Industrie naar Zuid-Afrika 3,4 miljard Duitse marken; Zuid-Afrika exporteerde naar Duitsland voor een waarde van 2,2 miljard Duitse marken. In 1975 bereikte de weerzijdse handel ongeveer dezelfde omvang als in het jaar daarvoor, en in de eerste helft van 1976 exporteerde de Duitse industrie voor 1,7 miljard mark naar Zuid-Afrika terwijl er omgekeerd voor 1,1 miljard geëxporteerd werd. Door de leverantie van machines, elektronische uitrusting, auto's, vliegtuigen en schepen, is West-Duitsland zo ongeveer de belangrijkste hulp van het apartheidsregiem van Vorster bij zijn poging om Zuid-Afrika te industrialiseren op basis van de apartheid.

Volgens de in Johannesburg gevestigde Deutsch-Süd afrikanischen Handelskammer zijn er heden ten dage 5300 Westduitse bedrijven direkt of indirekt betrokken bij de handel en industrie van Zuid-Afrika en de delegatie van de Duitse werkgeversvereniging BDI die in november 1975 Zuid-Afrika bezocht, verklaarde in over eenstemming met de Duitse regering ziet de delegatie geen enkele reden om de handelsbetrekkingen te beperken." In overeenstemming met de regering van Helmut Schmidt dus. Door een dergelijk principe geleid, hoeft het niet te verbazen dat de Duitse industrie in tien jaar tijd is opgeklommen tot de op de Engelsen na, grootste buitenlandse investeerder in Zuid-Afrika; meer dan 300 Duitse bedrijven hebben eigen vestigingen in Zuid-Afrika die eind 1974 een waarde vertegenwoordigden van 3,5 biljoen DM.

regering

We laten de Duitse bedrijven even met rust en gaan verder met hun regering. Het ligt voor de hand dat de Duitse regering niets doet wat de belangen van de investeerders in Zuid-Afrika zal schaden

KAMERNOOD

Afgelopen jaar kon de enorme toevloed van nieuwe eerstejaars uit het HBO en WO nauwelijks worden opgevangen. De enorme wachtlijsten bij de SSH spreken nog boekdelen. In oktober had men nog een wachtlijst van 400 man. Pas in december toen de eerstejaars al een tijd aan de gang waren, kon men zeggen dat iedereen wel weer een plekje of een gaatje gevonden had bij vrienden, ouders 4m, of beter..... Dit jaar nu is de verwachting, zullen er nog meer eerstejaars bijkomen. Een aantal cijfers:

Het aantal vooraanmeldingen voor Groeningen (cijfers van het Centraal Bureau Aanmelding en plaatsing CBAP)
juni 1975: 3.700 aanmeldingen
juni 1976: 4000 aanmeldingen
maart 1977: 4200 aanmeldingen

Een toename dus op een vroeger tijdstip. Deze cijfers zeggen niets over de uiteindelijke toename. Dit door plaatsing, uitloten, niet slagen ed. Wel geven zij een indruk van het aantal onderwijsvragende WO-studenten zal toenemen in deze stad. In deze cijfers is het HBO niet opgenomen. Dus...

Aanta ingeschrevenen bij de SSH en de Beschikbare kamers per augustus.
Nu, april staan 1056 mensen ingeschreven bij de SSH. Volgens zeggen van de SSH, wordt dit aantal steeds groter. Hiertegenover staan op dit moment 266 opzeggingen van huidige kamerbewoners met ingang van 1 augustus, wat naar schatting op zal lopen tot 325.
Ter vergelijking: vorig jaar was in augustus het aantal aanmeldingen 1500, waarvoor 436 kamers vrij waren. Door uitloting, plaatsing en konden uiteindelijk 750 geplaatst worden.

Totaal zal de gehele studentenpopulatie (WO) op zo'n 16000 komen, zo bevestigde het Bureau Inlichtingen en Inschrijving. Een toename van weer zo'n 1000 man tov vorig jaar (op dit moment zijn iets meer dan 15000 man aan de RUG ingeschreven). Betekent dat vrijwel evenzoveel onderdak moeten hebben, aangezien het niet de verwachting is, zoals reeds de ervaring leert, dat iedereen zijn voorverwarde caravan of tent meeneemt. In ieder geval leert het bouwprogramma in deze stad, dat deze toeloop van studenten (waarin het HBO niet is opgenomen) met de teruggang van het woningbestand van de SSH niet een, twee drie -op te vangen is. Duidelijk zal dan ook zijn dat gezien de geschetste situatie een drietal dingen moeten gebeuren:

- aanpak van nieuwe projecten (zowel grootschalig als klein) met steun van universiteit en gemeente en geld van het Rijk.
- uitbreiding van de particuliere kamermarkt.
- het scheppen van tijdelijke voorzieningen, medio augustus/september, om de enorme toeloop zolang als nodig op te vangen.

ENKETE

In december heeft het eerstejaars-kamernoodkomitee van de WF in Utrecht enkete gehouden naar de woonsituatie van eerstejaars. Van elf studentiechtingen kwamen in totaal 496 korrekt

VERVOLG VAN PAGINA 11

De politiek van de na-oorlogse regering van Duitsland is er op gericht om de Duitse investeerders niets in weg te leggen, maar ze eerder te stimuleren. We hebben al eerder genoemd het optreden van kanselier Adenauer en minister van economische zaken Erhard in het begin van de jaren vijftig. In 1959 bezoekt Henrich Lübke, de president van Duitsland Zuid-Afrika. Hij verklaart: "Zuid-Afrika is de beschermer van de flank van Europa. Indien Afrika communistisch wordt, zal Europa tussen twee fronten komen te staan." Lübke voegt er verder aan toe dat Zuid-Afrika "een bastion van de vrije wereld is". Men heeft het al in de gaten we zitten in de heetste periode van de Koude Oorlog en de Duitse president neemt zonder meer de door Vorster gelanceerde propagandafomule over: Zuid-Afrika als bolwerk tegen het oprukkend communisme. In 1963/64 riep de Veiligheidsraad alle landen op tot een wapenembargo tegen Zuid-Afrika. Sindsdien is het politieke landschap in Afrika nogal veranderd (overwinningen van de bevrijdingsbewegingen in Angola, Mozambique en Guinee-Bissau), en de Duitse regering zit al die tijd met het probleem van de tegenspraak tussen de uitspraken van de VN en het in werkelijkheid enorm drukke handels- en investeringsleven van de Duitse bedrijven. Zo verkondigt de minister van Buitenlandse zaken, Willy Brandt, in 1968 dat er "geen enkel verband bestaat tussen handel en politiek". De heer Sohl, de voorzitter van de machtige Duitse federatie van werkgevers is wat minder hypocriet dan Willy Brandt. In 1975 verklaart deze bovenbaas van de Duitse industrielen dat "handel en politiek tegenwoordig zeer nauw met elkaar verbonden zijn".

diplomatie

De Duitse regering zelf heeft er ook geen enkel probleem mee dat een aantal bedrijven waarin zij participeert of zelfs eigenaar van is (o.a. Salzgitter Stahl en Schenker) zaken doen met het apartheidsregiem. Stimulerend werkt de Duitse regering voor haar landgenoten die in Zuidelijk Afrika willen investeren doordat zij de uitgaven voor public relation voor deze investeringen van de belasting mogen aftrekken. De belasting

ingevulde formulieren terug. De gegevens die daaruit naar voren komen schetsen een somber beeld. Gemiddeld een derde van de inkomens gaat weg aan huur ed. Van de kamerbewoners betaalde maar 1,5% minder dan f100,- aan huur. Ongeveer 75% betaalde meer dan f150,-, bijna 30% betaalde zelfs meer dan f200. Deze woonkosten moeten worden opgebracht uit een inkomen dat gemiddeld f521,28 per maand bedraagt. Het bedrag van een maximum-beurs, ca f700,- per maand blijkt voor eerstejaars een topinkomen, dat slechts door iets meer dan tien procent gehaald wordt. Ook de kwaliteit van de kamers liet veel te wensen over. Zo bleek ook dat liefst een kwart van de geenketeerde studenten niet over een eigen kookgelegenheid bij zijn woonruimte beschikt en dus zijn aangewezen op een van de eettafels. Iets wat overigens nog eens duidelijk het belang van goede en betaalbare openbare eettafels onderstrept.

1896 kauft Südafrika das erste deutsche Automobil

1975 kauften die Südafrikaner 78000 deutsche Kraftfahrzeuge

Das heißt: Jedes dritte Kraftfahrzeug, das in Südafrika verkauft wird, trägt ein deutsches Markenzeichen.

Aber der Handel zwischen der Bundesrepublik und Südafrika ist nicht auf Automobile und deren Teile beschränkt. 1975 exportierte die Bundesrepublik Waren im Wert von 3,4 Milliarden DM nach Südafrika, während sich die südafrikanischen Exporte nach Deutschland auf 2,2 Milliarden DM beliefen.

Seit Jahrzehnten versorgt Südafrika die Bundesrepublik zuverlässig mit vielen lebenswichtigen Rohstoffen: 85% des benötigten Blausaure, 54% des Mangans und der größte Teil des Goldes und der Schmuckdiamanten kommen aus Südafrika.

Für Südafrika beginnt jetzt ein neues Industriezeitalter mit verbesserter Nutzung seiner mineralischen und pflanzlichen Rohstoffe. Ein großer Teil des vorhandenen Urans soll hoffentlich in angereicherter Form ausgeführt werden, sein Eisenerz als Stahlrohstoffprodukt, sein Chrom, Mangan und Vanadium als Legierung, sein Phosphat als Düngemittel.

Auf dem Energiesektor ist Südafrika führend in der Welt bei der Petro-Synthese, die ihren Ursprung in dem deutschen Fischer-Tropsch-Verfahren hat.

Alles in allem... wenn Sie daran denken, mit einem überseeischen Geschäftspartner Kontakte aufzunehmen, ist es dann nicht besser, einen Geschäftspartner zu wählen, auf den man sich seit mehr als 100 Jahren verlassen kann?

Deutschland und Südafrika Zuverlässige Handelspartner seit über 100 Jahren

Wenn Sie weitere Informationen wünschen, schreiben Sie bitte an:
Botschaft der Republik Südafrika
Auf der Hübner 3, 53 Bonn-Bad Godesberg

douceurtjes voor de Duitse bedrijven voor de public-relation voor Zuid-Afrika bedroeg in 1974 volgens het African National Congress een miljoen mark. Op tien december j.l. nam de algemene vergadering van de VN een resolutie aan, waarin de handel met Zuid-Afrika veroordeeld werd. Deze resolutie drong er o.a. bij West-Duitsland op aan om de handel met Zuid-Afrika stop te zetten, en met de VN alles te doen de apartheid te beëindigen. Bij de stemming over deze resolutie onthield de Duitse vertegenwoordiger zich van stemming; ook de diplomatieke dienst van de BRD is aangepast naar de verlangens en wensen van de Duitse investeerders.

B.M.

22 **solidair**
april
ZUIDELIJK
AFRIK
m.m.v. **AFRIK**
avond
JABULA

Aanrader

Het LOG heeft een nota uitgebracht over de Nederlandse ontwikkelingshulp aan Indonesië. Mede in verband met de conferentie van de landen die Indonesië gezamenlijk financieel steunen, de zogenaamde IGGI-konferentie op 5 en 6 april j.l. en de komende kamerverkiezingen, heeft het LOG besloten nu haar inbreng in de discussie naar voren te brengen. De LOG-nota is vooral ook bedoeld als bijdrage voor een oordeelsvorming over de universitaire hulp aan Indonesië.

Over de algemene situatie in Indonesië is zo langzamerhand voldoende bekend: een korrupt generaalsregiem houdt de macht met repressiemiddelen in handen, houdt tienduizenden mensen in concentratiekampen gevangen, voert een economische politiek waardoor de bodemechaten voor een habbekrats worden weggeveven en de bevolking honger lijdt, en laat een volkerenmoord op Oost-Timor uitvoeren. Bij de beoordeling van de betekenis voor de Indonesische bevolking van specifieke universitaire projecten wordt deze situatie echter vaak uit het oog verloren. Een discussie over die universitaire projecten is vooral ook van groot belang omdat de Nederlandse studenten en docenten door hun stellingname ten aanzien van deze projecten in hun directe omgeving hun solidariteit met de Indonesische bevolking tot uitdrukking kunnen brengen. In de LOG-nota wordt uitvoerig op de universitaire projecten ingegaan en wordt ook de situatie in het Indonesische onderwijs behandeld. Duidelijk wordt aangetoond dat universitaire projecten zijn ingebed in een kader waarin effectieve ondersteuning van de bevolking tegen het heersende bewind onmogelijk wordt gemaakt.

Bij het langs-lopen van de projecten komen duidelijk voorbeelden aan het licht over de wijze waarop de Nederlandse industrie, m.n. Philips, van de universitaire samenwerking gebruik maakt om de afzet van haar producten in Indonesië te bevorderen. Duidelijk is dit het geval bij het medische project RUU-14, Utrecht, waarbij het geavanceerde medische apparaat betreft: "een gezondheidszorgproject". Uit een in de LOG-nota integraal afgedrukte brief van Philips-employé in Djakarta, de heer Kortboek (Philips medical systems) aan de projectmedewerker prof. Puijlaart, is het volgen de citaat: "Beste Carl, (...) verder diende zich nog een rijke oom aan in de gestalte van onze minister Pronk die, in het kader van de IGGI, best nog wat wil missen voor de Indonesische gezondheidszorg, mits er maar gedegen plannen voorgesteld kunnen worden van Indonesische zijde." (...) De Philips-employé merkt verder op: "Als onze plannen slagen kun je met je kollega's vanaf mei 1978 in Djakarta, in een splinternieuwe, moderne radiologische tuin rond dertelen."

Niet alleen schakelt Philips Nederlandse universiteiten in bij de verkoopbevordering, ook de apparatuur zelf wordt geheel of gedeeltelijk uit ontwikkelingsgeld gefinancierd. De LOG-nota is op het Gebanktoer verkrijgbaar en kost f 3.50,

INDISCH ETEN

Vandaag het recept van de Cantoneze Omelet. (voor twee personen)
Neem tweehonderd gram kippepoulet. Laat de kip in een bodempje water met wat zout, een mespunt sambal en een eetlepel ketjap langzaam gaarkoken. Haal de kippepoulet er uit en laat dit afkoelen. Snij het daarna in blokjes.
Snij een paprika heel fijn. Fruit een grote fijnehakke ui met de paprika. Doe er de stukjes kip bij; zout en eventueel peper naar smaak toevoegen en warm houden.
Kluts twee eieren en bak er een omelet van; leg het kippen-uien-paprika-mengsel op de ene helft van het omelet en vouw er de andere helft overheen. Dan het geheel nog even dichtbakken.
Maak ondertussen van de bouillon met ketjap een sausje van maizena en koude bouillon. Giet dit over het omelet. Dien het op met een eenvoudige nasi goreng.
Het recept van een eenvoudige nasi goreng:

- 200 gram rijst
 - twee kleine gesneden uien
 - een teentje knoflook
 - één theelepel sambal (eventueel iets minder)
 - één theelepel ketoembar
 - een halve theelepel djintan
 - een kleine prei in heel dunne ringetjes gesneden
 - 50 gram garnalen
 - één lepel ketjap
- Kook de rijst een paar uur van tevoren. Zorg dat ie goed koud wordt. Wrijf de uien, knoflook, sambal, ketoembar en djintan goed fijn en laat dit met de prei vijf minuten gaar fruiten. Doe er de ketjap en de garnalen bij en laat dat nog een paar minuten bakken. Schep er de rijst in gedeelten bij en laat het allemaal goed heet worden. Bak ondertussen twee eieren en snij een paar schijfjes ham in kleine stukjes. Serveer de nasi goreng goed warm en garneer het met in stukjes gesneden augurk, de stukjes ham en wat atjar.

Truus Makmans-Soes.

BUITENGAATS

Brandkasten

Het West-Duitse blad Der Spiegel van 4 april komt met een onthulling, die aan de discussie over de noodzaak van kernenergie een nieuw element toevoegt. Het blad maakt er melding van, dat in de brandkast van de Duitse samenwerkende energiebedrijven -De Vereinigung Deutscher Elektrizitätswerke- een rapport ligt, waarin wordt aangetoond dat de berekeningen voor de stroomvoorzieningen, waarop het huidige kernenergie programma is gebaseerd, niet deugen. Het rapport is geschreven door negentien experts van de Duitse elektriciteitsmaatschappijen, die de voortdurend gehanteerde berekeningen en prognoses van het stroomverbruik in West-Duitsland kritisch onder de loep hebben genomen. Tot nu toe hanteren de voorstanders van de bouw van atoomcentrales voor elektriciteitswinning het cijfer van een jaarlijkse groei van het stroomverbruik met zeven procent, wat een verdubbeling van het stroomverbruik in zo'n tien jaar betekent. En om hieraan te kunnen voldoen moeten er dus de nodige kerncentrales gebouwd worden, "anders zitten we in 1985 in het donker". De experts van de elektriciteitsbedrijven zijn toch iets nauwkeuriger. Zij gaan uit van eenaantal factoren die de groei van het energieverbruik af-

remmen. Ten eerste: het reële inkomen van de bevolking zal nauwelijks groeien, ten tweede: het aantal huishoudens blijft ongeveer gelijk terwijl het aantal mensen in de Bondsrepubliek langzaam afneemt, ten derde stagneert de woningbouw en ten vierde heeft het stroomverbruik in de huishoudens een verzadigingspunt bereikt en zullen er nauwelijks nieuwe, elektriciteitsverbruikende, apparaten bij komen. De negentien experts komen tot de volgende cijfers: van 1973 tot 1980 zal het elektriciteitsverbruik niet meer dan 3,6% per jaar stijgen; van 1980 tot 1985 zal het slechts 1,5% per jaar toenemen. Duidelijk is dus dat de experts met aanzienlijk lagere cijfers komen dan die die door de voorstanders van het kernenergieprogramma gebruikt worden. De konsekwentie van deze studie is dat het grootste deel van het programma van de bouw van kerncentrales op de tocht komt te staan. En deze konklusie is dan te danken aan een stuurgroep die gewerkt heeft in opdracht van de samenwerkende energiebedrijven. "Dergelijke conclusies echter wilden de directeuren van de Vereinigung Deutscher Elektrizitätswerke dan toch weer niet trekken." Aldus Der Spiegel. "Volgens het besluit van de directeuren van de 'vereinigung' moest de slechts in 26 exemplaren voorhande zijn studie onmiddellijk in de brandkast".

B.M.

Nr. 1 op de algemene lijst, de lijsttrekker dus, is Kees van der Helm, 24 jaar. Hij storte zich in 1974 in het studentenleven bij psychologie, waar hij Eerterfase-student is. Tevens was hij aan zijn subfaculteit lid van het dagelijkse Bestuur en de subfaculteitsraad.

Zijn hobby's zijn knutselen en muziek, maar eigenlijk zou hij, als daar tijd voor vrij te maken was, ook nog sawfoon leren spelen en gaan voetballen.

Nr. 2 is Marten Werkman. Hij ging in 1970 Nederlands studeren. Gaf reeds dit jaar zijn beste krachten aan het U-raadewerk, waar hij zich vooral bezighield met studentenstoppen en herprogrammering.

Hij is 27 jaar en een fanatiek beoefenaar van de 'edele' hockey- en volleybalsport.

Nr. 3, Jaap Tolma, deed in 1971 zijn intrede aan het sociologisch instituut, waar hij nu student-assistent is. speelde een actieve rol in de studenten-assistenten-actie.

Voor rechten staat Melle Bakker kandidaat. Hij was o.a. lid van de fakulteitsraad van Rechten. Hij is 24 jaar.

Maria Maas is 22, 6e jaars filosofie, en staat bij 'restfakulteiten' kandidaat. Was lid van de FR, en de sectie van de AR.

Nikki Langendijk staat kandidaat bij de Faculteit der Sociale Wetenschappen. Ze studeert onderwijskunde (PAW), en was lid van zowel de faculteits- als faculteitsraad.

Jouke Jan de Boer studeert vanaf 1973 letteren, waar hij o.a. fractievoorzitter van de GSB in de faculteitsraad was. Is 24, maar wordt zeer binnenkort 25.

Dick Willens trok in 1972 het juiste lot, en studeert sindsdien medicijnen in Groningen. Werd al spoedig lid van de faculteitsraad aldaar, en staat nu bij medicijnen kandidaat.

Herma Nieuwenhuis is 7e jaars economie-studente, en staat in dat district dus kandidaat. Deed haar bestuurservaring op in de faculteitsraad.

Hendrik Snijders ging in 1971 Natuurkunde studeren, en staat nu kandidaat in het district 'Natuur- en Natuurkunde'.

**STA OP JE
ONDERWIJS
STEM GSB**

**versterk je vakbond
wordt lid van de groninger studentenbond**